

Siunnersuummut nassuiaatit

Nassuiaatit nalinginnaasut**1. Aallaqqaasiut**

Uumasut nappaataannik inunnut tunillaassorsinnaasunik taakkulu akuinik siaruaassinnaasunik akiuiniarneq pillugu Inatsisartut inatsisaata 2016-imi upernaakkut ataatsimiinnermi akuersisutigineqareerneratigut Naalakkersuisut inatsisip annikinnerusunik allannngortitsivigineqar-nissaa pisariaqartilersimavaat. Inatsimmi § 4-mut oqaasertaliussat uumasogatigiit nunatsin-niittuunngitsut avataaningaanneersut eqqunneqartarnerannut malittarisassanut tunngasut siunertarineqartutut sunniuteqarsinnaanerit uungaannarpallaartutut isumaqarfigineqarpoq. Tamanna tunngavigalugu Naalakkersuisut pissutsit taakku iluarsiniarlugit aamma inatsisip aammattaaq siunissami sunniunneqartunut inatsisissatut siunnersuutigineqaaqqaartumut tunuliaqutaasunut atorneqarsinnaanissaa qulakkeerniarlugu inatsisissatut siunnersuut una saqqummiunniarlugu isummersimapput.

2. Siunnersuummi immikkoortut pingaernerit*2.1 Uumasunik eqqussuineq*

Kalaallit Nunaannut uumasunik eqqussuineq pillugu maannakkut inatsisaasut pissutsinut immikkut ittunut nunatsinni atuuttunut naapertuutinnngillat. Kalaallit Nunaat qeqertatut piorsarsimassusilittut tunillaassuisinnaasunut avataaneersunut sunnertiasuuvoq. Nunap killeqarfii nunarsuarmioqataajartornerput ilutigalugu ammariartuinnarput tamatumalu kingunerisaanik Nunatta nammineerluni uumasut suut nunap killeqarfiatigooruttarnissaannut malittarisassaliortariaqalenera nukinginnartumik pisariaqalersimavoq. Uumasut inuillu maani najugaqartut inuunerat illersorneqassaaq sullatsaalineqarlunilu. Taamaalilluni nunatta uumasorpasuaqarnera isumannaallisarneqassaaq, taamaalilluni aammattaaq siunissami inuujumaartussat taakkuninnga iluaquteqarsinnaaniassammata. Peqatigitillugu aammattaaq inuit peqqissuunissaat isumannaallisarneqassaaq, taamaalillutik innuttaasut peqqinnartunik pitsaasunillu inuussutissanik pisiassaqarsinnaaniassammata.

Taamaammat maannakkut uumasunik Nunatsinnut eqqussuineq pillugu malittarisassanik erseqqinnerusunik aalajangersaasoqarnissaa pisariaqalerpoq. Tamakku peqqissusissamik piomasaaqatit suut uumasut tamakku nunatsinnut eqqunneqarsinnaassagunik naammassisimassaneraat taamatullu uumasut suut uumasogatigiilluunniit ulorianartorsiulersitsi-sinnaasut, uumasut nappaataannik inunnut tunillaassorsinnaasunik siaruarterisinnaanertik pissutigalugu Nunatsinnut eqqutillaqqunangitsut, inerteqqaataalluinnarnissaat pillugit malittarisassanut tunngapput.

Allannguutissatut siunnersuutigineqartukkut siunertaavoq uumasut eqqunneqartut allatulluunniit Nunatsinnut pisut annertunerusumik nakkutigineqarnerisa malittarisassaqaartitaanerisalu qulakkeerneqarnissaat, Kalaallit Nunaata uumasuisa taamatullu innuttaasunut pitsaanerpaamik isumannaatsuunissaat siunertaralugu.

Nappaatit tunillaassortartut nutaat nunarsuarmi sumiluunniit ullumikkut takkuttartut amerlanerpaartaat uumasut nappaataannik inunnut tunillaassorsinnaasunik taakkulu akuinik siaruaassinnaasunik pissuteqartarput. Taamaammat pingaaruteqarpoq uumasunut nerukkaatissat, uumasut inuillu peqqissuunissaat ataatsimoortillugit isiginiassallugit.

2.2 Maannakkut oqaasertalersugaanera siunnersuummut nutaamut sanilliullugu

Maannakkut § 4 imatut oqaasertalersugaavoq, Naalakkersuisut taamaallaat uumasoaqatigiinnut 1) takkussuuttunut aamma 2) nunatsinneersuunngitsunut erseqqinnerusunik malittarisassanik aalajangiisinaatillugit. Oqaasertaliunneqartut nutaat siunnersuummi tassani ilanngunneqartut periarfissiipput Naalakkersuisut uumasunut tamanut uumasut nappaataannik inunnut tunillaassorsinnaasunik taakkulu akuinik siaruaassinnaasunik ilimanaateqartunut erseqqinnerusumik malittarisassalorsinnaanngorlugit. Allannguutissatut siunnersuutigineqartukkut taamaalilluni uumasut inuillu maani najugallit pitsaanerpaamik illersorneqarnissaat isumannaarneqassaaq, tassami paragraffimi oqaasertaliussanit atuuttunit annertunerusumik periarfissaqalissammat uumasoaqatigiiaat amerlanerusut malittarisassaqaartinnissaannut. Assersuutigalugu maannakkutut oqaasertaqartitsisoqartillugu assersuutigalugu papikuujuit aammattaaq tunillannartunik angallassisuusinnaasut aamma uumasut nappaataannik inunnut tunillaassorsinnaasunik taakkulu akuinik siaruaassinnaasunik tunillaassuinnermut aqquataasinaasut eqqussugaanerannut malittarisassaqaartitsisoqarsinnaanngilaq, tassa papikuujuit naak "nunaqavissuunngikkaluarlutik" aammattaaq "takornartaasutut" oqaatigineqarsinnaanngimata. Peqatigitillugu uppersaruminaassaaq tunngavilersoruminaalluniluunniit sullineqatigiit assigiinngitsut takornartaanersut, Kalaallit Nunaanni silap pissusiisa ilannikkooriarlutik atoruminaattarnersuannik pissuteqartumik, naak sullernit taakku illoqarfinni atoruminarnerusunik atugassaqaarlutik uumaffigisinnaasaminni uumaannarsinnaassagaluartut, peqatigitillugu nunarsuup kissakkiartorerata kingunerisaanik pissutsit pitsanngoriartortuusaarlutik uumasullu siornatigut Kalaallit Nunaanni pinngortitami uumaannarsinnaasimanngikkaluartut uumaannarnissaannut periarfissarissaarnerutilerlugit. Paragraffip oqaasertaasa annertusinerisigutaaq qulakkeerneqassaaq Kalaallit Nunaata taamatut "piffissami nooriarfiusumi" tunillannartunut avataaneersunut illersugaanissaa.

Siunnersuutikkut saqqummiunneqaqqaartukkut siunertarineqartut allanngunngillat.

Taamaalilluni anguniagassatut siunniunneqartoq suli tassaavoq nunap uumasuisa uumasunik naliginnaasumik Kalaallit Nunaanneersuunngitsunik eqqussinikkut allaneerlutik tunillaassuisinnaasunut illersortuaannarneqarnissaat. Peqatigitillugu anguniagaavortaaq uumasut nappaataasa inunnut tunillaassorsinnaasut taakkulu akuisa siaruaassinnaasut uumasuniit toqqaannartumik imaluunniit inuussutissatigut tunillaassuisinnaasut tunillaassulersinnaanerata annikillissinneratigut inuit peqqissusaata nakkutigineqartuarnissaa. Uumasoaqatigiinnit allanertanit

unammilligaallutik nungutaanissaannut maani uumasuusut immikkuullarissumik illersorne-qarnissaannut taamaallaat pissutaapput assersuutigalugu naleqqussarluarnerusinnaassuseq inuussutissalerngusaannerlu, matumani malittarisassaqtitsinermut ilaatinneqanngitsut. Inatsisikkut siunertarineqarpoq uumasut nappaataasa inunnut tunillaassorsinnaasut taakkulu akuisa siaruaassinnaasut siammartinnaveersaartinneqarnissaat.

Inatsisissatut siunnersuut inatsimmut atuuttumut sanilliullugu	
<i>Oqaasertai atuuttut</i>	<i>Inatsisissatut siunnersuut</i>
	§ 1 Uumasut nappaataannik inunnut tunillaassorsinnaasunik taakkulu akuinik siaruaassinnaasunik akiuiniarneq pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 12, 6. juni 2016-imeersumi uku allanngortinneqassapput:
<p>§ 1. Inatsimmiipput:</p> <p>1) Uumasut nappaataat inunnut tunillaassorsinnaasut, taakkulu akuutissartaat siaruaassinnaasut.</p> <p>2) Uumasoqatigiit avataaninngaanniit takkuttut uumasut nappaataannik taakkulu akuinik siaruarterisinnaasut pillugit malittarisassaliorneq.</p> <p>3) Akiuiniarnissamut pilersaarutit.</p> <p>4) Akiuiniariaatsit.</p> <p>5) Nakkutilliineq.</p>	<p>1. § 1, imm. 1, nr. 2 ima oqaasertalerneqassaaq: ”2) Uumasoqatigiit avataaninngaanniit takkuttut uumasut nappaataannik taakkulu akuinik siaruarterisinnaasut pillugit malittarisassaliorneq.”</p>
<p>§ 2. Inatsimmi matumani makku imatut paasineqassapput:</p> <p>1) Uumasut nappaataat inunnut tunillaassorsinnaasut: Tassaapput nappaatit tunillannartullu uumasut inuillu akornanni toqqaannartumik toqqaannanngitsumilluunniit tunillaassinnaasut. Uumasunik toqqaannartumik attaveqarnermi nerisassalluunniit aqutigalugit tunillaassuuttoqarsinnaavoq.</p> <p>2) Uumasut nappaataasa akui siaruaassinnaasut: Bakteriat, virusit, miluuffigisaminnut ilanngartuisut (parasit) uumasut inuillu akornanni</p>	<p>2. § 2, imm. 1, nr. 4, atorunnaarpoq.</p>

<p>tunillaassorsinnaasut suulluunniit.</p> <p>3) Uumasut eqqiluitsumik pineqarnissaannut tunngasut: Uumasuutit nappaataannik, kiisalu nunalerinermi uumasuutini piniagassanilu nappaatinik pinaveersaartitsineq, nakkutiginninneq akiuiniarnerlu.</p> <p>4) Uumasoqatigiit nunatsinniittuunngitsut avataaninngaanniit takkuttut: Uumasoqatigiit pissusissamisoortumik nunatsinneersuunngitsut, takkunermikkut siaruaannermikkulluunniit uumasut assigiinngisitaarnerannik, inuit peqqissusiannik inuiaqatigiilluunniit aningaasarsiornerannik ulorianartorsiortitsisinnaasut.</p>	
<p style="text-align: center;">Kapitali 4</p> <p><i>Uumasoqatigiit avataaninngaanniit takkuttut</i></p>	<p>3. Kapitali 4-ip qulequtaa imatut oqaasertalerneqassaaq: ”Uumasunik eqqussuineq”</p>
<p>§ 4. Uumasut nappaataat inunnt tunillaassorsinnaasut taakkulu akuisa siaruaassinnaasut siaruarnissaat pinngitsoortinniarlugu uumasoqatigiit nunatsinniittuunngitsut avataaninngaanneersut qaqugukkut qanorlu atugassaqartitsilluni nunatsinnut eqqussorneqarsinnaanerannut Naalakkersuisut erseqqinnerusunik malittarisassiorsinnaapput.</p>	<p>4. § 4 imatut oqaasertalerneqassaaq: ” § 4. Uumasut nappaataat inunnt tunillaassorsinnaasut taakkulu akuisa siaruaassinnaasut siaruarnissaat pinngitsoortinniarlugu uumasunik eqqussuineranut aamma taakkunanga eqqussinissamik inerteqqusiormermik Naalakkersuisut ersarinnerusunik malittarisassiorsinnaapput.”</p>
	<p style="text-align: center;">§ 2</p> <p>Inatsisartut inatsisaat 1. januar 2017-imi atuutilissaaq.</p>

3. Aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu pisortanut kingunissai

Siunnersuutip pisortanut aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu kinguneqarnissaa ilimagineqanngilaq.

4. Aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu inuussutissarsiortunut kingunissai

Inatsisip atuuttup § 4-mi imarereerpaa uumasut nappaataat inunnt tunillaassorsinnaasut taakkulu akuisa siaruaassinnaasut siaruarnissaat pinngitsoortinniarlugu uumasoqatigiit

nunatsinniittuunngitsut avataaninngaanneersut qaqugukkut qanorlu atugassaqartitsilluni nunatsinnut eqqussorneqarsinnaanerannut Naalakkersuisut erseqqinnerusunik malittarisas-siorsinnaanerat. Taamaammat maannakut siunnersuutip inuussutissarsiortunut kingunerisassai siunnersuutigineqaaqqaartumit uumasogatigiit assigiinngiiaartut ilanngunneqarnissaannut aalajangersakkanik annertusisitsinerinnarmiipput. Siunnersuut nunalerinermi illumiutanillu uumasut ilaannik eqqussuinermit malittarisassanik sukaterinermik kinguneqarsinnaassagunarpoq, tassa naliliisoqarpat taakku uumasut nappaataannik inunntun tunillaassorsinnaasunik taakkulu akuinik siaruaassinnaasunik tunillaassuileratarsinnaasut. Tamakku sulissutigineqalissapput nunatsinni nunalerinermi illumiutanillu uumasuutit illersorneqarnissaat siunertaralugu aamma innuttaasut tunillannartunut nunanit allaneersunut aamma kalaallit nerisassaataasa tunillannartunik mingutsitaasinnaanerat illersorniarlugit. Taamaattoq tamakkununga tunngasunik sukaterinerit taamaallaat pissapput nappaatinik immikkut ittunik nappaalasoqalersillugu, Kalaallit Nunaanni oqartussaasut annertunerusumik sissueqqissaarnissaat pisariaqalersillugu. Assersuutigalugu timmissat puulukillu nappaataannik assigisaannillu nappaalasoqalersillugu.

5. Avatangiisinut, pinngortitamut inuillu peqqissusiannut kingunerisassai

Siunnersuut uumasut nappaataannik inunntun tunillaassorsinnaasunik taakkulu akuinik siaruaassinnaasunik siammartoqalernissaanut taamaallunilu uumasoaqassutimut inuillu peqqissuunissaannut illersuinermit nukittorsaataassasoq naatsorsuutigineqarpoq.

6. Innuttaasunut kingunerisassai

Siunnersuut inuussutissat innuttaasunit pissarsiarineqarsinnaasut pitsaanerulernerannut iluaqutaasussatut naatsorsuutigineqarpoq.

7. Kingunerisassai allat pingaarnerit

Siunnersuutip pingaarutilinnik allanik kinguneqarnissaa naatsorsuutigineqanngilaq.

8. Oqartussaasunik, kattuffinnik il.il. tusarniaaneq.

Siunnersuut piffissami 6. juni 2016-imit 11. juli 2016-imut ukununga tusarniaassutigineqarsimavoq:

- Kalaallit Nunaanni Sulisitsisut Peqatigiiffiat GE (ga@ga.gl)
- Danmarkimi Inuussutissalerinermut Aqutsisoqarfik (32@fvst.dk)
- KANUKOKA (kanukoka@kanukoka.gl)
- Kommuneqarfik Sermersooq (kommuneqarfik@sermersooq.gl)
- Kommune Kujalleq (kommune@kujalleq.gl)
- Qaasuitsup Kommunia (qaasuitsup@qaasuitsup.gl)
- Qeqqata Kommunia (qeqqata@qeqqata.gl)
- Nunatsinni Nakorsaaneqarfik (nun@nanoq.gl)
- Inuussutissarsiornermut Naalakkersuisoqarfik (isiin@nanoq.gl)
- Peqqissutimut Naalakkersuisoqarfik (pn@nanoq.gl)

- Avatangiisinut Naalakkersuisoqarfik (paian@nanoq.gl)
- Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfik (oeq@nanoq.gl)
- Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfia (govsec@nanoq.gl)

Tusarniaanermut piffissaliussap naareerneratigut uku tusarniaanermut akissuteqarput siunner-suummullu oqaaseqaatissaqarsimanatik:

- Danmarkimi Inuussutissalerinermut Aqutsisoqarfik
- Kalaallit Nunaanni Sulisitsisut Peqatigiiffiat
- Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfik
- Peqqissutsimut Naalakkersuisoqarfik

Aalajangersakkanut ataasiakkaanut oqaaseqaatit

§ 1-imut

Nr. 1-imut

§ 1, imm. 1 nr. 2

Umasoqatigiinnik uumasut nappaataannik inunnut tunillaassorsinnaasunik taakkulu akuinik siaruaassinnaasunik siammartereqataasinnaasunik eqqussuinermit malittarisassat Inatsisartut inatsisaata atuuffiitut ilaapput.

Nr. 2-mut

§ 2, imm. 1 nr. 4

Oqaasertaasa peernissaat siunnersuutigineqarpoq, tassami "Umasoqatigiit nunatsinniittuun-gitsut avataaninngaanniit takkuttut" inatsimmi ilaajunnaarsinneqarmata.

Nr. 3-mut

Kapitali 4-p qulequtaata allanngortinnissaa siunnersuutigineqarpoq kapitalip nutaanik imaqalerneranut tulluussarniarlugu.

Nr. 4-mut

Umasut nappaataat inunnut tunillaassorsinnaasut taakkulu akuisa siaruaassinnaasut killiler-sornissaat eqqarsaatigalugu uumasunik eqqussukkanut tunngasut, matumanilu taakkununga inerteqqutit pillugit Naalakkersuisut erseqqinnerusunik malittarisassiorsinnaatinneqarput. Inatsimmi tunngavissinikkut qulakkeerreqassaaq maani uumasuusut taamatullu innuttaasut Kalaallit Nunaannut uumasunik uumasut nappaataannik inunnut tunillaassorsinnaasunik taakkulu akuinik siaruaassinnaasunik tunillannartulinnik eqqussinikkut ajoquserneqannginnis-saat imaluunniit peqqissutsimut tunngatillugu aarlerinartorsiortitaannginnissaat.

Tamatumunnga assersuutigineqarsinnaasut tassaasinnaapput timmiaqatigiit assigiinngitsut timmissat nappaataannik tunillannartoqarsinnaasut, terianniat perlerornermik tunillaassuisin-naasut imaluunniit teriarsuit siammarnermikkut uumasut nappaataannik inunnut tunillaassor-sinnaasunik inuussutissanut, uumasunut maaniittunut allanut inunnullu annertuumik siaruartere-qataasinnaasut.

Naalackersuisut malittarisassaliorsinnaapput qaqugukkut aamma pissutsit qanoq itsillugit uumasut nunatsinnut eqqunneqartarsinnaanersut taamatullu uumasut ilaat eqquteqqusaassannginnersut. Uumasut taakku "annertuumik aarlerinaateqartutut" taaneqakkajupput nalinginnaasumik uumasut nappaataannik inunntun tunillaassorsinnaasunik allanillu siammarterinermut tunngatinneqartarlutik.

§ 2-imut

Siunnersuutigineqassaaq Inatsisartut inatsisaat ulloq 1. januar 2017-imiit atuutilissasoq.